

॥ श्रीः ॥

श्रीमन्निगमान्तमहादेशिकविरचितं

॥ यादवाभ्युदयम् ॥

॥ विंशस्सर्गः ॥

॥ ஸ்ரீ: ॥

॥ யாதவாப்யுதயம் ॥

மஹாகாவ்யம்

ஸ்ரீ வேதாந்த தேசிகர்
இயற்றியது

இருபதாவது ஸர்க்கம்

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ।

वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

ஸ்ரீமாந் வேங்கடநாதார்ய: கவிதார்கிககேஸரி ।
வேதாந்தாசார்யவர்யோ மே ஸந்நிதத்தாம் ஸதா ஹ்ருதி ॥

अथोपहृतैः पुरुहूतजेता सेनेश्वरैरप्रति मानवीर्यैः ।

अभीषुभिस्सूर्य इवाभिदीप्तः कुबेरगुप्तां ककुभं प्रतस्थे ॥ १ ॥

அத உபஹூததை: புருஹூத ஜேதா
ஸேநேசுவரை: அப்ரதி மாநவீர்யை: ।
அபீஷாபி: ஸூர்ய இவ அபிதீப்த:
குபேர குப்தாம் ககுபம் ப்ரதஸ்தே ॥ 1 ॥

प्रयाणतूर्यध्वनिरस्य भूयान् घर्मान्तजीमूतरवानुकारी ।

अनर्तयद्धर्ममयूरमाद्यं प्राप्तस्थितिं पादयुगेन भूम्याम् ॥ २ ॥

ப்ரயாண தூர்யத்வநி: அஸ்ய பூயாந்
கர்மாந்த ஜீமூத: அவாநுகாரி ।
அநர்தயத் தர்ம மயூரம் ஆத்யம்
ப்ராப்தஸ்திதிம் பாதயுகேந பூம்யாம் ॥ 2 ॥

नमःपृथिव्योरुपदिष्टकम्पे नाथस्य यात्रापटहप्रणादे ।

उषेतरासां नयनं चकम्पे वामेतरं बाणपुराङ्गनानाम् ॥ ३ ॥

நப: ப்ருதிவ்யோ: உபதிஷ்ட கம்பே
நாதஸ்ய யாத்ரா படஹ ப்ரணாதே ।
உஷேதராஸாம் நயநம் சகம்பே
வாமேதரம் பாணபுர அங்கநாநாம் ॥ 3 ॥

तस्येन्दुबिम्बं सितमातपत्रं भास्वान् मणीन्द्रो महनीयतेजाः ।

ताराश्च मुक्तावल्या विरेजुः शिखी रथाङ्गा कृतिरात्मघाम्नः ॥ ४ ॥

தஸ்ய இந்துபிம்பம் ஸிதம் ஆதபத்ரம்
பாஸ்வாந் மணீந்த்ரோ மஹநீய தேஜா: |
தாரா: ச முக்தாவலயா விரேஜு:
சிகி ரதாங்காக்ருதி: ஆத்மதாம்ந: || 4 ||

अग्रे मुकुन्दस्य तदग्रजन्मा दैत्यैस्समं जन्यविहारमिच्छन् ।

अवाहयद्यादवभूपतीनां वरूथिनीं शम्बरवैरिपूर्वाम् ॥ ५ ॥

அக்ரே முகுந்தஸ்ய ததக்ரஜந்மா
தேதத்யை: ஸமம் ஜந்யவிஹாரம் இச்சந் |
அவாஹயத் யாதவ பூபதீநாம்
வருதிநீம் சம்பர வைரி பூர்வாம் || 5 ||

कथंचिदुत्क्षिप्तकरेण सोढं भुग्नाग्रभोगं भुजगेश्वरेण ।

आसन्नभारात्ययजातहर्षा विश्वंभरा सैन्यभरं विषेहे ॥ ६ ॥

கதம்சித் உத்க்ஷிப்த கரேண ஸோடம்
புக்நாக்ர போகம் புஜகேசுவரேண |
ஆஸந்ந பாராத்ய யஜாதஹர்ஷா
விசுவம்பரா ஸைந்யபரம் விஷேஹே || 6 ||

प्रस्थानभाजि प्रथमे यदूनां पृथ्वी स्वयं तद्वलरेणुलक्षात् ।

भारावतारप्रियवादलुब्धा प्रायो ययौ पद्मभुवस्सकाशम् ॥ ७ ॥

ப்ரஸ்தாநபாஜி ப்ரதமே யதூநாம்
ப்ருத்வீ ஸ்வயம் தத்பலரேணு லக்ஷாத் |
பாராவதார ப்ரியவாத லுப்தா
ப்ராயோ யயௌ பத்மபுவ: ஸகாசம் || 7 ||

அஷ்டதக்ஷாபயதா தி஑ந்நதாந் அரஹதா ஢ுமி஢ுதாந் ச ஢ூர்ந் : ।

புரேண ஸேநாரகஸா ஸுவேவ புராதுஷுதம் லா஑வ஢ுல்துணேந ॥ ௧ ॥

அஷேஷுத: சாதயதா திகந்தாந்

ஆரஹதா பூமிபுருதா஢் ச ஢ூர்த்ந: ।

புராயேண ஸேநார஑ஸா ஸ்வ஢ேவ

புராதுஷுக்ருதம் லாகவம் உல்பணேந ॥ 8 ॥

ரதாதி஑ுஷேரத ஶா஑ுபாணே: கலபாத்யயேகா஑்வநாதகல்பே: ।

விதாஸிதேவ த்ரிதாஸிலக்ஷ்மி: ஶ்யேஷ ஑ந்நு஢் யதுவீரதுர்஑ம் ॥ 9 ॥

ரதாதி கோஷே: அத சார்஑கபாணே:

கல்ப ஆத்யயேக ஆர்ணவ நாதகல்பை: ।

விதராஸித ஑வ த்ரிதசாரி லக்ஷ்மி:

இயேஷ கந்தும் யதுவீர துர்஑ம் ॥ 9 ॥

அத க்ஷாநாத஢ு஢் புரயாந்நதம் புரிஷுக்ருதம் பஞ்சபி: ஆயுத அக்ரயே: ।

அஷா஑லேந ஸ்வய஢ுதராஷா புரய: புரீயாய ஑஑த்புரீக்ஷய஢ு ॥ 10 ॥

அத க்ஷணாத் ஆத஢்புவம் புரயாந்நதம்

புரிஷுக்ருதம் பஞ்சபி: ஆயுத அக்ரயே: ।

ஆசாபலேந ஸ்வய஢் உத்தராசா

புராய: புரதீயாய ஑கத் புரதீக்ஷய஢் ॥ 10 ॥

புர஢் தத: சோணித புர்வ஢் அக்ரே

ததர்ச தைத்யாதிப தர்பஹந்தா ।

ககேந்ந்ரபக்ஷாநில தீவ்ரகாதாத்

தராஸாத் இவ உத்க஢்பித கேதுஹஸ்த஢் ॥11॥

प्राकारभङ्गे प्रसभं प्रयुक्ता दम्भोलिभीमायतदन्तकाण्डाः ।

ऊर्ध्वप्रवृत्तैर्निजहस्ततालैः उत्तम्भयामासुरिवान्तरिक्षम् ॥ १६ ॥

ப்ராகார பங்கே ப்ரஸபம் ப்ரயுக்தா

தம்போலிபீமாயத தந்தகாண்டா: ।

ஊர்த்வ ப்ரவ்ருத்தை: நிஜஹஸ்த தாலை:

உத்தம்பயாமாஸு: இவ அந்தரிக்ஷம் ॥ 16 ॥

असह्यवेगैस्सहसा बलौघैः आक्रम्यमाणा बलिनां यदूनाम् ।

प्रचुक्षुभे दैत्यपुरी प्रभूता संवर्तभिन्नेव समुद्रवेला ॥ १७ ॥

அஸஹ்யவேகை: ஸஹஸா பலோகை:

ஆக்ரம்யமாணா பலிநாம் யதூநாம் ।

ப்ரசுக்ஷுபே தைத்யபுரி ப்ரபூதா

ஸம்வர்தபிந்ந ஏவ ஸமுத்ரவேலா ॥ 17 ॥

यथार्थशौर्या यदुवीरयोधाः स्थानानि चित्तानि च दानवानाम् ।

व्यकम्पयन् विक्रमसत्कथानां सिद्धान्तभागैरिव सिंहनादैः ॥ १८ ॥

யதார்த செளர்யா யதுவீர யோதா:

ஸ்தாநாநி சித்தாநி ச தாநாவாநாம் ।

வ்யகம்பயந் விக்ரம ஸத்கதாநாம்

ஸித்தாந்தபாகை: இவ ஸிம்ஹநாதை: ॥ 18 ॥

जहार चित्तानि बिभेद सौधान् श्रोत्राण्यरीणां बधिरीचकार ।

अनन्यशब्दं च जगद्वितेने घोरस्तदा यादवसैन्यघोषः ॥ १९ ॥

ஜஹார சித்தாநி பிபேத ஸௌதாந்

ச்ரோத்ராணி அரீணாம் பதிரீசகார ।

அநந்யசப்தம் ச ஜகத் விதேநே

கோர: ததா யாதவஸைந்ய கோஷ: ॥ 19 ॥

விமத்யமானாஸ்வபுரா஘தூனா மந்தாசலேனேவ மஹாபலேன ।

வினிஷ்பபாத த்ரிதசாரினேதா காலே சமுதிராதிவ காலகூட: ॥ 20 ॥

விமத்யமாநாத் ஸ்வபுராத் யதூநாம்
மந்தாசலேந ஏவ மஹாபலேந ।
விநிஷ்பபாத த்ரிதசாரினேதா
காலே ஸமுத்ராத் இவ காலகூட: ॥ 20 ॥

स रोषरूक्षो बहुदीप्तहेति: दिशो दिग्क्षन्निव दैत्यवाहि: ।

कृष्णाम्बुवाहप्रमुखं प्रतस्थे तापच्छिदा तेन शमं प्रयास्यन् ॥ 21 ॥

ஸ ரோஷருகூஷா பஹுதீப்தஹேதி:
திசோ திதக்ஷந் இவ தைத்ய வஹ்நி: ।
க்ருஷ்ணாம்புவாஹ ப்ரமுகம் ப்ரதஸ்தே
தாபச்சிதா தேந சமம் ப்ரயாஸ்யந் ॥ 21 ॥

सरित्पतीनामिव सन्निपाते वाष्णोयदैतेयबलोदधीनाम् ।

अदभ्रसङ्घोषमभूतपूर्व युगान्तसंवादि बभूव युद्धम् ॥ 22 ॥

ஸரித்பதீநாம் இவ ஸந்நிபாதே
வார்ஷ்ணேய தைதேய பல உததீநாம் ।
அதப்ர ஸங்கோஷம் அபுதபூர்வம்
யுகாந்தஸம்வாதி பபூவ யுத்தம் ॥ 22 ॥

वलद्वयक्षुण्णमहीतलोत्थं रजस्तदा संवृतसर्वलोकम् ।

अकल्पयत्स्वेतरतत्त्वलोपात् अपञ्चभूतामिव विश्वसृष्टिम् ॥ 23 ॥

வலத்வய க்ஷுண்ண மஹீதல உத்தம்
ரஜ: ததா ஸம்வ்ருத ஸர்வலோகம் ।
அகல்பயத் ஸ்வேதரதத்வ லோபாத்
அபஞ்சபூதாம் இவ விச்வஸ்ருஷ்டிம் ॥ 23 ॥

प्रथीयसा सूक्ष्मनिरन्तरेण क्षौमाभिरामेण परागभूम्ना ।

प्रच्छन्नसेनाङ्गतया तदानीं आसीजयश्रीरवकुण्ठितेव ॥ २४ ॥

ப்ரதீயஸா ஸூக்ஷ்ம நிரந்தரேண
கெஷ்ணமாபி ராமேண பராகபூம்நா ।
ப்ரச்சந்ந ஸேநாங்கதயா ததானீம்
ஆஸீத் ஜயபூநீ: அவகுண்டிதேவ ॥ 24 ॥

रजोनुबन्धादभिसंवृताङ्गी भास्वत्करस्पर्शमनश्रुवाना ।

निवारिताशाविततिस्तदाऽऽसीत् नभस्स्थली नाकिभिरप्यदृश्या ॥ २५ ॥

ரஜோநுபந்தாத் அபிஸம்வ்ருதாங்கீ
பாஸ்வத் கரஸ்பர்சம் அநச்நுவாநா ।
நிவாரித அசாவிததி: ததா ஆஸீத்
நப: ஸ்தலீ நாகிபி: அபி த்ருச்யா ॥ 25 ॥

रणारव्यदर्शे रजसोत्थितेन प्रच्छाद्यमाने तमसेव भानौ ।

निस्त्रिंशधारासलिले निमग्नाः शुद्धिं परामन्वभवन् सुयोधाः ॥ २६ ॥

ரணாக்யதர்சே ரஜஸா உத்திதேந
ப்ரச்சாத்ய மாநே தமஸேவ பாநௌ ।
நிஸ்த்ரிம்ச தாரா ஸலிலே நிமக்நா:
சுத்திம் பராம் அந்வப(பு)வந் ஸயோதா: ॥26॥

असृक्छटासारवशाद्ध्वजिन्या रजस्समेते तमसि प्रशान्ते ।

सत्वानुरूपं विदधे प्रमोदं समान्मिथस्संमुखयन् प्रकाशः ॥ २७ ॥

அஸ்ருக்ஷடா ஆஸாரவசாத் த்வஜிந்யா
ரஜஸ்ஸமேதே தமஸி ப்ரசாந்தே ।
ஸத்வாநுரூபம் விததே ப்ரமோதம்
ஸாமாந் மித: ஸம்முகயந் ப்ரகாச: ॥ 27 ॥

க்ஷேஷாதிதோஷைரபராஹதேன க்ரீடாமனுஷ்யேண ஜனாநீன ।

ஜவரே நிரஸ்தே கிரிஷப்ரயுக்தே வீதஜ்வரம் விஷ்வமிதம் பபூவ ॥ 32 ॥

க்லேசாதி தோஷை: அபராஹதேந
க்ரீடாமநுஷ்யேண ஜநார்தநேந ।
ஜ்வரே நிரஸ்தே கிரிஷப்ரயுக்தே
வீதஜ்வரம் விஷ்வமிதம் பபூவ ॥ 32 ॥

அத ப்ரயுக்தானஸுரேந்ரகுப்தயே ப்ரஸஹ வஹீநபி பஞ் ஜித்வா ।

அஜம்மயஹ்ராவிதஜம்மணாஸ்த்ரோ வுஷ்வஜம் விஷ்ணுரஞிந்யமூமா ॥ 33 ॥

அத ப்ரயுக்தத்தாந் அஸுரேந்ந்ர குப்த்யை
ப்ரஸஹ்ய வஹ்நீந் அபி பஞ்ச ஜித்வா ।
அஜ்ஞும்பயத் பாவித ஜ்ஞும்பணாஸ்த்ரோ
வ்ருஷத்வஜம் விஷ்ணு: அசிந்த்யபூமா ॥33॥

ஷரவ்யமூதத்ரிபுரே஽ப்யமோ஘ம் ஶூலாயுதே ஶூர்யமவேக்ஷ்ய ஶூரே: ।

புரந்ந்ரப்ரத்யுபரோ஘ஜாதம் வ்யயோஜயந்விஸ்மயமாதிதேயா: ॥ 34 ॥

ஶரவ்யபூதத்ரிபுரே அபி அமோகம்
சூலாயுதே ஶௌர்யம் அவேக்ஷ்ய ஶௌரே: ।
புரந்ந்ர ப்ரத்யுபரோத ஜாதம்
வ்யயோஜயந் விஸ்மயம் ஆதிதேயா: ॥ 34 ॥

பாணஸ்சஹஸ்த்ரேண மூஜை: ப்ரமாத்யந் ஆத்மாநு ரூபை: அஸுரை: ஶமேத: ।

அஸஹ்யஸ்சாஸ்த்ரவலோ பலாநீந் ப்ரத்யுஶ்ரீத்ப்ரத்யயிதப்ரமாவாந் ॥ 35 ॥

பாணா: ஶஹஸ்த்ரேண புஜை: ப்ரமாத்யந்
ஆத்மாநு ரூபை: அஸுரை: ஶமேத: ।
அஸஹ்ய ஶஸ்த்ர அஸ்த்ர பலோ பலாதீந்
ப்ரத்யக்ரஹீத் ப்ரத்யயித ப்ரபாவாந் ॥ 35 ॥

स वज्रनिर्घोषनिभाट्टहासो गात्रेण रुन्धन् गगनावकाशम् ।

उदग्रधन्वा शरवृष्टिमुग्रां उत्पातजीमूत इवोज्जगार ॥ ३६ ॥

ஸ வஜ்ர நிர்கோஷநிப அட்டஹாலோ
காத்ரேண ருந்தந் ககநாவகாசம் ।
உதக்ர தந்வா சரவ்ருஷ்டிம் உக்ராம்
உத்பாத ஜ்முத இவ உஜ்ஜகார ॥ 36 ॥

शरासनैरर्धसहस्रसङ्घैः योद्धुं प्रवृत्तो युगपत्प्रकृष्टैः ।

प्रतिद्रुतान् प्रार्दयत प्रकुप्यन् एकस्समस्तानपि यादवाग्रयान् ॥ ३७ ॥

சராஸநை: அர்த ஸஹஸ்ர சங்க்யை:
யோத்தும் ப்ரவ்ருத்தோ யுகபத் ப்ரக்ருஷ்டை:
ப்ரதித்ருதாந் ப்ரார்தயத ப்ரகுப்யந்
ஏக: ஸமஸ்தாந் அபி யாதவ அக்ர்யாந் ॥37॥

अथ क्षणादन्तरितान्तरिक्षा वात्या विहङ्गेन्द्रविहारजाता ।

अलातचक्रप्रतिमानकार्षीत् बाणाशनीन् बाणघनप्रसूतान् ॥ ३८ ॥

அத க்ஷணாத் அந்தரித அந்தரிக்ஷா
வாத்யா விஹங்க இந்த்ர விஹார ஜாதா ।
அலாதசக்ர ப்ரதிமாந் அகார்ஷீத்
பாண அசநீந் பாண கந ப்ரஸூதாந் ॥38॥

गरुत्मतः पक्षमरुत्प्रचारात् दूरीकृतो वारुणनागपाशैः ।

उषासहायस्सरथस्सधन्वा जग्राह दैतेयबलस्य पार्षिणम् ॥ ३९ ॥

கருத்மத: பக்ஷமருத் ப்ரசாராத்
தூர்க்ருதோ வாருண நாகபாசை: ।
உஷா ஸஹாய: ஸரத: ஸதந்வா
ஜக்ரஹ தைதேய பலஸ்ய பார்ஷ்ணிம் ॥39॥

विनिघ्नतो दैत्यबलौघमग्रे चापाभियोगो युधि शम्बरारेः ।

चकार चक्रीकृतचन्द्रलेखं शम्भोश्शिरः कम्पमनन्यलभ्यम् ॥ ४० ॥

விநிக்நதோ தைத்யபலௌகம் அக்ரே
சாபாபியோகோ யுதி சம்பராரே: ।
சகார சக்ரீக்ருத சந்த்ரலேகம்
சம்போ: சிர:கம்பம் அநந்ய லப்யம் ॥ 40 ॥

रामोऽपि लङ्काधिपतेस्समानान् मुसल्यवृत्तीन् मुसलेन भिन्दन् ।

चमत्कृतिं चक्रधरस्य कुर्वन् आदत्त सङ्ग्रामविहारमग्रयम् ॥ ४१ ॥

ராமோ஽பி லங்காதிபதே: ஸமாநாந்
முஸல்ய வ்ருத்தீந் முஸலேந பிந்தந் ।
சமத்க்ருதிம் சக்ரதரஸ்ய குர்வந்
ஆதத்த ஸங்க்ராம விஹாரம் அக்ர்யம் ॥41॥

उदग्रशृङ्गोल्बणबाहुभूम्रा सञ्चारिकैलासनिभेन तेन ।

अमृष्यता क्षिप्रमकारि सैन्यं नागाधिपेनेव वनं नलानाम् ॥ ४२ ॥

உதக்ர ச்ருங்க உல்பண பாஹுபூம்நா
ஸஞ்சாரி கைலாஸ நிபேந தேந ।
அம்ருஷ்யதா க்ஷிப்ரம் அகாரி ஸைந்யம்
நாகாதிபேந ஏவ வநம் நலாநாம் ॥ 42 ॥

स लाङ्गलाकर्षणनिर्विचेष्टान् निष्पिष्य नागान्निषधप्रमाणान् ।

रणक्षितिं शोणितमांसपङ्कैः आमग्ननिस्पन्दरथामकार्षीत् ॥ ४३ ॥

ஸ லாங்கல ஆகர்ஷண நிர்விசேஷ்டாந்
நிஷ்பிஷ்ய நாகாந் நிஷத ப்ரமாணாந் ।
ரணக்ஷிதிம் சோணித மாம்ஸபங்கை:
ஆமக்ந நிஸ்பந்த ரதாம் அகார்ஷீத் ॥ 43 ॥

ஹலாயுதோத்க்ஷிதரதௌபூர்ண ஸமீக்ஷய தேவாஸ்ஸஹஸா஽ந்தரிக்ஷம் ।

ஆஷக்ஷய தீதேயஹலோபயானம் துடார்கலா஑் தேவபுரிமகுவர்ன் ॥ 44 ॥

ஹலாயுத உத்க்ஷிப்த ரதௌக பூர்ணம்
ஸமீக்ஷய தேவா: ஸஹஸா அந்தரிக்ஷம் ।
ஆசங்க்ய தைதேய பஹோபயாநம்
த்ருடார்கலாம் தேவபுரிம் அகுவர்வந் ॥ 44 ॥

புருஷ கிஷ்ரிதபுதயந்நமர்ஷ க்ரிடோகிதாந் ப்ரேக்ஷய க்ருதாபி யோகாந் ।

விவ்யா஑ ஹாநுசுரானயோ஑்ய: ஶாங்ரீததேரூர்மி நிஹேஷரௌதீ: ॥ 45 ॥

ப்ரபு: ச கிஞ்சித் ப்ரதயந் அமர்ஷம்
கர்டோகிதாந் ப்ரேக்ஷய க்ருதாபி யோகாந் ।
விவ்யாத பாணாநுசுராந் அயோத்ய:
சார்ங்க உததே: உர்மிநிபை: சரௌகை: ॥45॥

அதூஷ்டதூரிர்மநுபுலவாந்யீ: அ஑்ராஹ்யஸந்஑ானவி஢ேக்ஷஹாணம் ।

அ஢்ஸதீந் ஶிதரசாபசுக்ரம் ப்ரதேக஢ாத்஢ா஢ி஢ுக்ரம் ப்ரதீபா: ॥ 46 ॥

அத்ருஷ்ட தூணிரம் அநுபுலவாந்யை:
அக்ராஹ்ய ஶந்தாந வி஢ோக்ஷ பாணம் ।
அ஢்ஸதீ ஏநம் ஶ்திரசாப சக்ரம்
ப்ரதீயேகம் ஆத்஢ாபி஢ுகம் ப்ரதீபா: ॥ 46 ॥

நிஷங்கதததா஑்ரகரௌ ஢ுரா஌ரௌ ஢ுவ஢ாவிஷந்த: ।

லக்ஷ்யாணி தூராதல஢ந்த ஹாணா ரஸாதலஸ்தீரபி தானவேந்ரீ: ॥ 47 ॥

நிஷங்கதததா஑்ரகரௌ ஢ுரா஌ரௌ
நிர்பித்ய தைத்யாந் பு஢ம் ஆவிசந்த: ।
லக்ஷ்யாணி தூராத்த அலபந்த பாணா
ரஸாதலஸ்தை: அபி தாநவேந்த்ரை: ॥ 47 ॥

न सेहिरे शार्ङ्गपयोदजातां नाराचवृष्टिं दनुजेन्द्रयोधाः ।

அமோகவாசா கவிநா ப்ரயுக்தாம்
அந்தர்வதீம் ஸுக்திம் இவ அநபிஜ்ஞா: ||48||

ந ஸேஹிரே சார்ங்க பயோத ஜாதாம்
நாராச வ்ருஷ்டிம் தநுஜேந்த்ர யோதா: ।

அமோகவாசா கவிநா ப்ரயுக்தாம்
அந்தர்வதீம் ஸுக்திம் இவ அநபிஜ்ஞா: ||48||

यतो यतो यादवसैन्यमासीत् ततस्ततो दैत्यचमूरपायात् ।

गतानि तेजस्तमसोरिवारात् आशाविकल्पेन तयोरभूवन् ॥ ४९ ॥

யதோ யதோ யாதவஸைந்யம் ஆஸீத்
தத:ததோ தைத்யசமு: அபாயாத் ।
காதானி தேஜஸ் தமஸோ: இவ ஆராத்
ஆசாவிகல்பேந தயோ: அபுவந் ॥ 49 ॥

अशूरसन्दर्शनतापशान्त्यै स्वहेतिधारागृहमाश्रयन्तीम् ।

विहारयामासुरिव स्ववृत्त्या वीरश्रियं वृष्णिकुलप्रवीराः ॥ ५० ॥

அசூர ஸந்தர்சந தாப சாந்த்யை
ஸ்வஹேதி தாரா க்ருஹம் ஆச்ரயந்தீம் ।
விஹாரயாமாஸு: இவ ஸ்வவ்ருத்யா
வீர்ச்ரியம் வ்ருஷ்ணிகுல ப்ரவீரா: ॥ 50 ॥

कृपाणभिन्नद्विपकुम्भमुक्ता मुक्ताः पतन्त्यो रणवप्रभूमौ ।

प्रोहतां वीरयशस्तरूणां बीजान्यभूवन् बहुधा विकीर्णाः ॥ ५१ ॥

க்ருபணாபிந்ந த்விபகும்ப முக்தா
முக்தா: பதந்த்யோ ரணவப்ரபூமௌ
ப்ரஹோஹதாம் வீர யசஸ்த்ருணாம்
பீஜாநி அபுவந் பஹுதா விகீர்ணா: ॥ 51 ॥

द्विपाचलेभ्यश्शरवृष्टिपातैः आपातितानां रुधिरापगानाम् ।

अकल्पयन् योधमुखेन्दुकृताः कौमुद्वती संपदमदृहासाः ॥ ५२ ॥

த்விபா சலேப்ய: சர வ்ருஷ்டிபாதை:
ஆபாதிதாநாம் ருதிராபகாநாம் ।
அகல்பயந் யோத முக இந்துக்லுப்தா:
கௌமுத்வதீம் ஸம்பதம் அட்டஹாஸா: ॥52॥

अदृश्यतान्योन्यविलूनशीर्षैः आरब्धमन्योन्यकृतप्रशंसैः ।

अनेकरूपैकसुराङ्गनासैः अपास्तवैरं रणरङ्गनृत्तम् ॥ ५३ ॥

அத்ருச்யத அந்யோந்ய விலூநசீர்ஷை
ஆரப்தம் அந்யோந்ய க்ருதப்ரசம்ஸை: ।
அநேகருபைக ஸுராங்கநாப்தை:
அபாஸ்தவைரம் ரணரங்க ந்ருத்தம் ॥ 53 ॥

प्रयोजितैः प्राणतृणैः प्रगल्भा रथ्याभिगम्येषु रणापणेषु ।

क्षणप्रभालोलतरैरविन्दन् यावद्युगान्तानि यशोधनानि ॥ ५४ ॥

ப்ரயோஜிதை: ப்ராண த்ருணை: ப்ரகல்பா
ரத்யா அபிகம்யேஷு ரணாபணேஷு ।
க்ஷணப்ரபா லோலதரை: அவிந்தந்
யாவத் யுக அந்தாநி யசோ தநாநி ॥ 54 ॥

कृतापदानाः कृशजीविताशाः स्वनाथनामाङ्गजयोभि मन्तः ।

जयश्रितं दोष्णि निवेशयन्तः कीर्तिं दिगन्तावसथामकुर्वन् ॥ ५५ ॥

க்ருதாபதாநா: க்ருசஜீவிதாசா:
ஸ்வநாத நாமாங்க ஜயோக்திமந்த: ।
ஜயச்ரியம் தோஷ்ணி நிவேசயந்த:
கீர்த்திம் திகந்த அவஸதாம் அகுர்வந் ॥55॥

तस्मिन् अघच्छेदिनि धर्मयुद्धे कायत्यजां कृष्णसमीक्षितानाम् ।

सुहृद्विषद्वेदवतां समोऽभूत् स्वर्गापवर्गान्तगतिस्सुपन्थाः ॥ ६० ॥

தஸ்மிந் அகச்சேதிநி தர்மயுத்தே
காயத்யஜாம் க்ருஷ்ண ஸமீக்ஷிதாநாம் ।
ஸுஹ்ருத் த்விஷத் பேதவதாம் ஸமோ஽பூத்
ஸ்வர்காபவர்காந்த கதி: ஸுபந்தா: ॥ 60 ॥

बभूव कीर्त्या धृतकेतकश्रीः निस्त्रिंशधाराधरपङ्किलीला ।

रणस्थली यादवदानवानां आकालिकी प्रावृडिवास्त्रवर्षैः ॥ ६१ ॥

பபூவ கீர்த்யா த்ருதகேதக ஸ்ரீ:
நிஸ்த்ரிம்ச தாராதர பங்க்தி லீலா ।
ரணஸ்தலீ யாதவ தாநவாநாம்
ஆகாலிகீ ப்ராவு்ருடிவ அஸ்த்ரவர்ஷை: ॥61॥

अलङ्घनीया रथवारणाद्यैः आ सागरादप्रतिघप्रवाहाः ।

उदग्रभूमृत्प्रभवाः पृथिव्यां उत्तस्थिरे शोणितशैवलिन्यः ॥ ६२ ॥

அலங்கநீயா ரத வாரண ஆத்யை:
ஆ ஸாகராத் அப்ரதிக ப்ரவாஹா: ।
உதக்ர பூப்ருத் ப்ரபவா: ப்ருதிவ்யாம்
உத்தஸ்திரே சோணித சைவலிந்ய: ॥ 62 ॥

ज्वलत्प्रतापानलजातदीप्तिः समिद्धती सैन्ययुगस्य लीला ।

जयश्रिया वीरपतिंवराया वैवाहिकी सम्पदिवाबभासे ॥ ६३ ॥

ஜ்வலத் ப்ரதாபாநல ஜாததீப்தி:
ஸமித்வதீ ஸைந்யயுகஸ்ய லீலா ।
ஜயச்ரியா வீரபதிம் வராயா
வைவாஹிகீ ஸம்பத் இவ ஆவபபாஸே ॥63॥

அமர்ஷ்வைநரமூலேவா அந்யோந்யஸஹாரநிஷா க்ருபாணிமூ ।

அவேக்ய மூத்யோமூக்ருதிமநந்நூ விராஸ்வவிக்ரான்திஷிரிஷமாலாமூ ॥ 64 ॥

அமர்ஷு வைசுவாநர தூமலேகாம்
அந்யோந்ய ஸம்ஹாரநிஷாம் க்ருபாணிம் ।
அவேக்ஷய ம்ருத்யோ: ப்ருகூடம் அநந்தந்
வீரா: ஸ்வ விக்ராந்தி சிரீஷுமாலாம் ॥ 64 ॥

மநஸ்வின்ஸ்யந்தி விரஷய்யா அமூஷயந் ப்ரீதிகூதரிஷவானாமூ ।

சுரவாஹா: சுவர்விலாசினினா விஹாரஷய்யமபி விரலோகே ॥ 65 ॥

மநஸ்விந: ஸம்யதி வீரசய்யாம்
அபூஷயந் ப்ரதிக்ருத: சிவாநாம் ।
ஸகாவஹா: ஸ்வர்க விலாஸிநீநாம்
விஹாரசய்யாம் அபி வீரலோகே ॥ 65 ॥

சமாஸ்திரைஹவசத்ரதிக்ஷா குவீர்ஹிரந்யோந்யமிவோபகாரமூ ।

அலமயத ஶ்லாஹிதமப்சரோமி: ஹீயைர்மநூஷ்யைரபி ஹேவமூயமூ ॥ 66 ॥

ஸமாசுரிதை: ஆஹவ ஸத்ர தீக்ஷாம்
கூர்வத்பி: அந்யோந்யம் இவ உபகாரம் ।
அலப்யத ச்லாகிதம் அபஸரோபி:
தைத்யை: மநூஷயை: அபி தேவபூயம் ॥66॥

பர்யஸ்தபாதம் பதிதை: ப்ருதிவ்யாம்

ஹிபேந்ரயூதீர்ஹுதசர்பிணிநா த்ரிபாயிதம் ஶோணிதவாஹினினாமூ ॥ 67 ॥

பர்யஸ்தபாதம் பதிதை: ப்ருதிவ்யாம்
வஜ்ரஹதை: அத்ரிகணை: இவ அந்யை: ।
த்விபேந்ர யூதை: த்ருத ஶர்பிணிநாம்
த்வீபாயிதம் ஶோணித வாஹிநீநாம் ॥ 67 ॥

அசாந்ததர்பஸ்து அஸுரோ புஜாப்யாம்
விக்ருஷ்டதந்வா விஸஸர்ஜ பாணாந் ।

ததா ஏநம் அந்வீக்ஷய நிஹந்துமைச்சத்
ஜந்யே உத்ததம் தைத்யம் அநந்யஜந்ய: ॥76॥

அசாந்ததர்பஸ்து அஸுரோ புஜாப்யாம்
விக்ருஷ்டதந்வா விஸஸர்ஜ பாணாந் ।
ததா ஏநம் அந்வீக்ஷய நிஹந்துமைச்சத்
ஜந்யே உத்ததம் தைத்யம் அநந்யஜந்ய: ॥76॥

ततस्तमव्याहतदिव्यशक्तिं मध्याह्न माताण्डविदीप्तहेतिम् ।

पश्यन्मुकुन्दं प्रतिबोधभूम्ना जयोक्तिपूर्वं गिरिशो जगाद ॥ ७७ ॥

தத: தம் அவ்யாஹத திவ்ய சக்திம்
மத்யாஹ்ந மார்த்தாண்ட விதீப்த ஹேதிம் ।
பச்யந் முகுந்தம் ப்ரதிபோத பூம்நா
ஜய உக்தி பூர்வம் கிரிசோ ஜகாத ॥ 77 ॥

मैवं प्रभो मत्परिवारभूतं बलेस्सुतं बाधितुमर्हसि त्वम् ।

मयैष रक्ष्यो दनुजस्त्वयाऽपि स्वभक्तबुद्धयैव समीक्षणीयः ॥ ७८ ॥

ம ஏவம் ப்ரபோ மத்பரிவார பூதம்
பலே:ஸுதம் பாதிதும் அர்ஹஸி த்வம்
மயா ஏஷ ரக்ஷயோ தநுஜ: த்வயா:ஸபி
ஸ்வபக்த புத்த்யைவ ஸமீக்ஷணீய: ॥ 78 ॥

त्वमादिदेवः त्रियुगस्त्रिधामा शुद्धामशुद्धां च विभाव्य सृष्टिम् ।

अकर्मतन्त्रैरवतारभेदैः क्रीडस्यन्तैरपि जन्तुजातैः ॥ ७९ ॥

த்வம் ஆதிதேவ: த்ரியுக: த்ரிதாமா
சுத்தம் ஆசுத்தாம் ச விபாவ்ய ஸ்ருஷ்டிம் ।
அகர்ம தந்தரை: அவதார பேதை:
கர்டஸி அநந்தை: அபி ஜந்துஜாதை: ॥79॥

अयं स ते वेदमयो गरुत्मान् वैदरशेषैरपि वेद्यसे त्वम् ।

विभागमृच्छन्त्यमरास्त्वदन्ये शाखैकदेशेषु शकुन्तकल्पाः ॥ ८० ॥

அயம் ஸ தே வேதமயோ கருத்மாந்
வேதை: அசேஷை: அபி வேத்யஸே த்வம் ।
விபாகம் ருச்சந்தி அமரா: த்வதந்யே
சாக ஏகதேசேஷ சகுந்தகல்பா: ॥ 80 ॥

सिसृक्षतस्ते भुवनानि सप्त प्रसादतो नाथ बभूव वेधाः ।

संहर्तुकामस्य तवैव कोपात् अहं त्वया दत्तनिजाधिकारः ॥ ८१ ॥

ஸிஸ்ருக்ஷத: தே புவநாநி ஸப்த
ப்ரஸாததோ நாத பபூவ வேதா: ।
ஸம்ஹர்து காமஸ்ய தவைவ கோபாத்
அஹம் த்வயா தத்த நிஜாதிகார: ॥ 81 ॥

अविक्रियश्चेष्टयसि त्वमेको विश्वानि भूतानि विहारशक्त्या ।

अचेष्टमानप्रकृतीन्ययांसि स्थाताऽप्ययस्कान्त इवाभिमुख्यात् ॥ ८२ ॥

அவிக்ரிய: சேஷ்டயஸி த்வம் ஏகோ
விச்வாநி பூதாநி விஹார சக்த்யா ।
அசேஷ்டமாந ப்ரக்ருதீநி அயாம்ஸி
ஸ்தாதா அபி அயஸ்காந்த இவ அபிமுக்யாத் ॥82॥

अलङ्घ्यमायागुणजालभीतान् अनन्यचित्ताननुकम्पमानः ।

स्वदत्तयैव स्वपदाब्जभाजा भक्त्या स्वयं तारयसे भवाब्धिम् ॥ ८३ ॥

அலங்க்ய மாயா குண ஜால பீதாந்
அநந்ய சித்தாந் அநுகம்பமாந: ।
ஸ்வ தத்தயைவ ஸ்வபதாப்ஜ பாஜா
பக்த்யா ஸ்வயம் தாரயஸே பவாப்திம் ॥83॥

भारावताराय भुवोऽवतीर्णं भवन्तमन्तर्हितदिव्यभावम् ।

संस्थापयन्तं नियमेन धर्मं धर्मं परं वेदविदो विदुस्त्वाम् ॥ ८४ ॥

பாராவதாராய புவோ அவதீர்ணம்
பவந்தம் அந்தர்ஹித திவ்யபாவம் ।
ஸம்ஸ்தாபயந்தம் நியமேந தர்மம்
தர்மம் பரம் வேதவிதோ விது: த்வாம் ॥78॥

विधाय दैत्यप्रकृतीनशेषान् नामावशेषान्नरलोकपालान् ।

करिष्यसि त्वं करुणाद्रचेता नाथ क्षितिं नावमिवास्तभाराम् ॥ ८५ ॥

விதாய தைத்ய ப்ரக்ருதீந் அசேஷாந்
நாமாவசேஷாந் நரலோகபாலாந் ।
கரிஷ்யஸி த்வம் கருணார்த்ர சேதா
நாத க்ஷிதிம் நாவமிஇவ அஸ்தபாராம் ॥85॥

दयाक्षमाभ्यामिह दीव्यसि त्वं लक्ष्मीमहीभ्यामिव ललितात्मा ।

तत् क्षम्यतामस्य मदेकभक्तेः आजानतः स्वात्मचमत्क्रियेयम् ॥ ५६ ॥

தயாக்ஷமாப்யாம் இஹ தீவ்யஸி த்வம்
லக்ஷ்மீ மஹீப்யாம் இவ லாலிதாத்மா ॥
தத் க்ஷம்யதாம் அஸ்ய மதேக பக்த்தே:
ஆஜாநத: ஸ்வாத்ம சமத்க்ரியா இயம் ॥86॥

नाथो यदूनामिति भूतनाथे स्वभक्तरक्षामभियाचमाने ।

अतर्कितप्रत्युपकारलेशां आकस्मिकीमाद्रियतानुकम्पाम् ॥ ८७ ॥

நாதோ யதூநாம் இதி பூதநாதே
ஸ்வபக்த ரக்ஷாம் அபியாசமாநே ।
அதர்கித ப்ரத்யுபகார லேசாம்
ஆகஸ்மிகீம் ஆத்ரியத அநுகம்பாம் ॥ 87 ॥

प्रविश्य देहं पुनरुत्पतन्त्या स्वमौलिभाजेव सुरस्रवन्त्या ।

वाचा मनःप्रीतिमिवोद्धमन्तं शौरिस्तदा शूलिनमित्युवाच ॥ ८८ ॥

ப்ரவிச்ய தேஹம் புந: உத்பதந்த்யா
ஸ்வமௌலி பாஜா ஏவ ஸுரஸ்ரவந்த்யா ।
வாசா மந:ப்ரீதிம் இவ உத்வமந்தம்
சௌரி: ததா சூலிநம் இத்யுவாச ॥ 88 ॥

तवैष भक्तो मम चेति मन्ये क्षान्तस्ततो नित्यमसौ मयाऽपि ।

न चास्ति बन्धोरपि साम्पराये वीरव्रतं धारयतोपकारः ॥ ८९ ॥

தவ ஏஷ பக்தோ மம ச இதி மந்யே
க்ஷாந்த: ததோ நித்யம் அஸௌ மயா:பி ।
ந சாஸ்தி பந்தோரபி ஸாம்பராயே
வீரவ்ரதம் தாரயதா உபகார: ॥ 89 ॥

विहारनृत्तानि वितन्वतस्ते वल्गुध्वनिं वादयिता मृदङ्गम् ।

भजत्वविच्छिन्नधृतिर्भवन्तं दत्ताभयो दैत्यपतिर्मयाऽसौ ॥ ९० ॥

விஹார ந்ருத்தாநி விதந்வத: தே
வல்குத்வநிம் வாதயிதா ம்ருதங்கம்
பஜது அவிச்சிந்ந த்ருதி: பவந்தம்
தத்தாபயோ தைத்யபதி: மயா அஸோ ॥90॥

अथान्वमंस्त त्रिजगन्नियन्ता पत्युः पशूनां प्रणयानुरोधात् ।

बाणावरोधप्रमदाजनानां स्थायीनि मङ्गल्यविभूषणानि ॥ ९१ ॥

அத அந்வமம்ஸ்த த்ரிஜகத் நியந்தா
பத்ய: பசூநாம் ப்ரணயாநுரோதாத் ।
பாண அவரோத ப்ரமதா ஜநாநாம்
ஸ்தாயீநி மங்கல்ய விபூஷணாநி ॥ 91 ॥

ततोऽसुरेन्द्रः प्रणिपातपूर्वं जगत्परित्राणरतं जगाद् ।

उषानिरुद्धान्वयतस्समीक्ष्याः भृत्या वयं प्रीतधिया त्वयेति ॥ ९२ ॥

ததோ அஸுரேந்த்ர: ப்ரணிபாத பூர்வம்
 ஜகத் பரித்ராணரதம் ஜகாத |
 உஷாநிருத்த அந்வயத: ஸமீக்ஷயா:
 ப்ருத்யா வயம் ப்ரீததியா த்வயா இதி ॥92॥

हिरण्यरत्नानि हिरण्यपूर्वैः बलादुपात्तान्युपदाय बाणः ।

निरोधखिन्नवुचितोपचारैः आनर्चं सस्नेहमुषानिरुद्धौ ॥ ९३ ॥

ஹிரண்ய ரத்நாநி ஹிரண்யபூர்வை:
 பலாத் உபாத்தாநி உபதாய பாண: |
 நிரோத கிந்நௌ உசீத உபசாரை:
 ஆநர்ச ஸஸ்நேஹம் உஷாநிருத்தௌ ॥93॥

सम्बन्धिभावप्रतिपत्तिभाजा सन्धाय बाणेन स सत्यसन्धः ।

उषापतेर्यौतकलाभ लक्ष्यात् जेता जहरैव विपक्षलक्ष्मीम् ॥ ९४ ॥

ஸம்பந்திபாவ ப்ரதிபத்தி பாஜா
 ஸந்தாய பாணேந ஸ ஸத்யஸந்த: |
 உஷாபதே: யௌதக லாபலக்ஷயாத்
 ஜேதா ஜஹாரைவ விபக்ஷ லக்ஷமீம் ॥ 94 ॥

हरेण दत्तां हरिणाऽपि बाणः स्थिरीकृतामप्रतिधामभीतिम् ।

तनुत्रन् वर्जितलेखवैरः शमान्वितामास्थित शम्भुसेवाम् ॥ ९५ ॥

ஹரேண தத்தாம் ஹரிணா அபி பாண:
 ஸ்திரீக்ருதாம் அப்ரதிதாம் அபீதிம் |
 தநுத்ரயந் வர்ஜித லேகவைர:
 சமாந்விதாம் ஆஸ்தித சம்புஸேவாம் ॥ 95 ॥

यथार्थनामानमथानिरुद्धं

कृत्वा सभार्यं कृतकृत्यचेताः ।

सबन्धुस्यैन्यस्सविशेषदृश्यां

प्रत्याययौ विश्वपतिः परीं स्वाम् ॥ ९६ ॥

யதார்த நாமாநம் அத அநிருத்தம்
க்ருத்வா ஸபார்யம் க்ருதக்ருத்ய சேதா: ।
ஸபந்துஸ்யையந்ய: ஸவிசேஷ த்ருச்யாம்
ப்ரத்யாயயௌ விஸ்வபதி: புரிம் ஸ்வாம் ॥96॥

देवास्सहस्रनयनं दनुजेन्द्रमन्ये

निर्धूतमानमनघेन निशामयन्तः ।

कूपोदकप्रभवकूर्मनयेन जातां

अस्वामिक प्रभुपरिग्रहबुद्धिमौज्झन् । ९७ ॥

தேவா: ஸஹஸ்ரநயநம் தநுஜேந்த்ரம் அந்யே
நிர்தூதமாநம் அநகேந நிசாமயந்த: ।
கூபோதக ப்ரபவ கூர்மநயேந ஜாதாம்
அஸ்வாமிக ப்ரபு பரிக்ரஹ புத்திம் ஓளஜ்ஜந்
॥ 97 ॥

नीतस्त्रिलोकपतिना निजराजधानीं भूयः प्रजात इव पौरजनैः प्रतीतः ।

दैत्येश्वरस्य सुतया सहितस्स रेमे रागाधिको रतिपतेरनघः कुमारः ॥ ९८ ॥

நீத: த்ரிலோகபதிநா நிஜராஜதாநீம்
பூய: ப்ரஜாத இவ பௌரஜநை: ப்ரதீத: ।
தைத்ய ஈச்வரஸ்ய ஸுதயா ஸஹித: ஸ ரேமே
ராகாதிகோ ரதிபதே: அநக: குமார: ॥ 98 ॥

अथ तमुषासहायमुपयातमुपायनवान्

जनपदपत्तनप्रभृतिकादुपगम्य जनः ।

उपचरति स्म सम्यगुपपन्नघृतिर्बहुधा

यदुनगरे विवाहविजयोत्सवयन्त्रितधीः ॥ ९९ ॥

அத தம் உஷாஸஹாயம்

உபயாதம் உபாயநவாந்

ஐநபத பத்தந ப்ரப்ருதிகாத்

உபகம்ய ஐந: ।

உபசரதி ஸ்ம ஸம்யக்

உபபந்ந த்ருதி: பஹுதா

யது நகரே விவாஹ விஜய

உத்ஸவ யந்த்ரிததீ: ॥ 99 ॥

इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य

श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य श्रीमद्वेदान्तार्चायस्य कृतिषु

यादवाभ्युदये महाकाव्यरत्ने

विंशस्सर्गः ॥

कवितार्किक सिंहाय कल्याण गुण शालिने ।

श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्त गुरवे नमः ॥

இவ்வண்ணம் வேங்கடநாதமஹாகவி இயற்றிய

யாதவாப்யுதயத்தில் இருபதாவது ஸர்கம்

முற்றுப்பெற்றது

-சுபம்-